

ศาสนาฮินดู

(ความเป็นมิตรกับความเชื่อต่าง ๆ)

๑. พหุเทวนิยม → อติเทวนิยม → เอกเทวนิยม

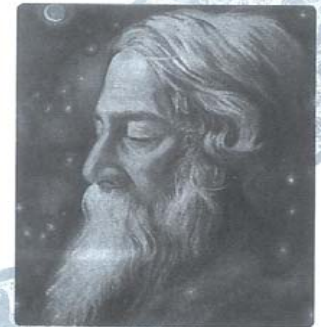
๒. พัฒนามาจากความเชื่อดีกดำบรรพ์ → ศาสนาโบราณ → ศาสนาปัจจุบัน

๓. เป็นการบ่งบอกสภาพแวดล้อม, วิถีชีวิต, ความเชื่อ
และประวัติศาสตร์ของประเทศอินเดียโดยเฉพาะ

๔. เป็นหลักปฏิบัติขั้นพื้นฐานของชาวอินเดีย (ยอมรับและปฏิเสธ)

- อาสติกะ

- นาสติกะ

Rabindranath Tagore

๕. ไม่มีระบบที่แน่นอน เพราะ

- วิวัฒนาการมาจากดึกดำบรรพ์
- เก็บสะสมเรื่องราวต่างๆ เอาไว้ตามยุคนั้นๆ
- หลายเผ่า หลายภาษา ทำให้เกิดแนวคิดไปต่างๆกัน

๖. มีทุกอย่างที่ศาสนาอื่นๆ ฟังมี (เทวนิยม)

๗. แต่ลักษณะเด่นกว่าศาสนาอื่นๆ ที่มีชีวิตก็คือ **เน้นจารีตพิธีกรรม**

๘. ศาสนาโดยหลักทุกๆ ไปมี ๒ ส่วนคือ

- ศาสนา = พระพรหม, พระนารายณ์, อิศวร ฯลฯ
- ปรัชญา = พรหมณ์

ข้อแตกต่าง ระหว่างพรหมัน, พระพรหม

๑. พรหมันมีฐานะเป็นสิ่งที่แท้จริงสูงสุด = เทพเจ้า

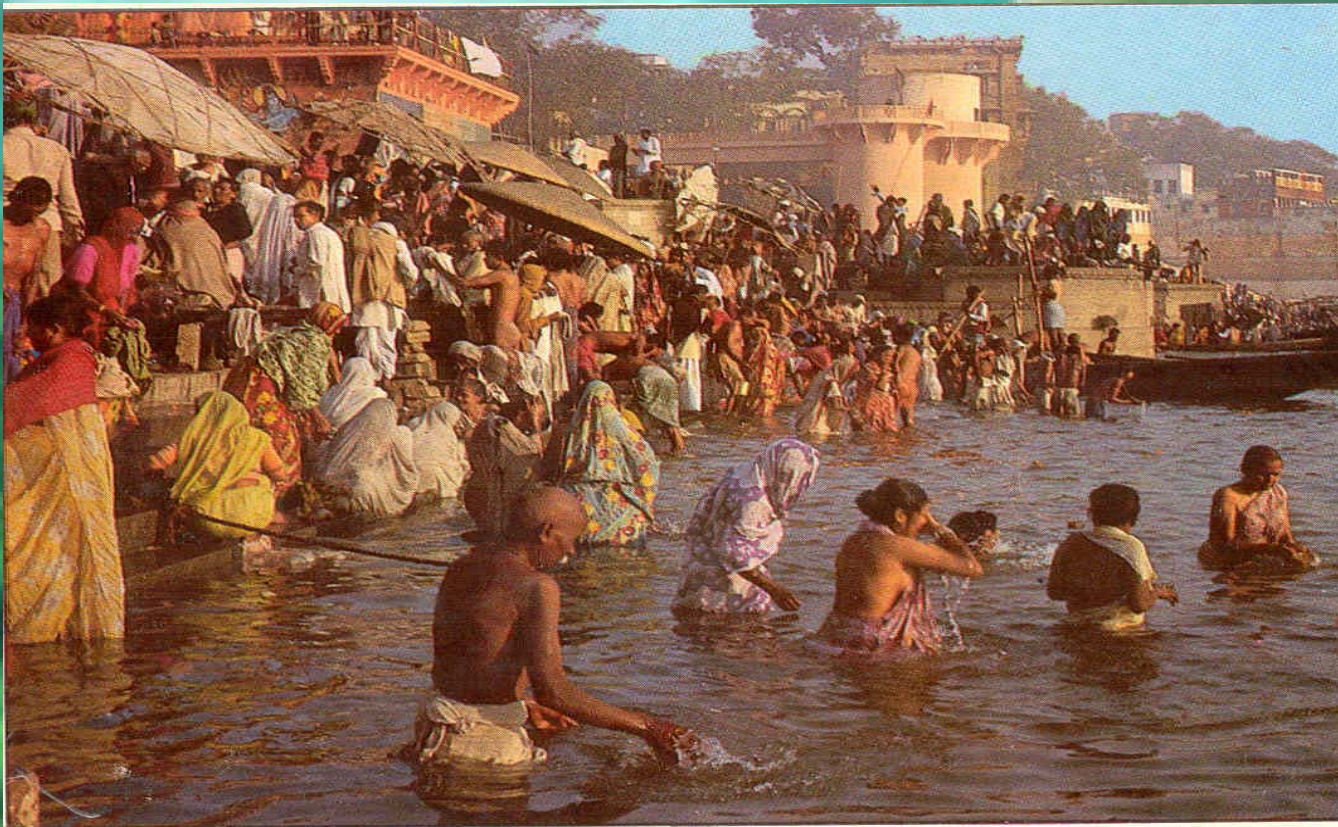
๒. พรหมันมี ๒ ฐานะ

- ภาวะที่เป็นสิ่งสมบูรณ์ (The Absolute) เรียกว่า **ปรพพรหม**

- ภาวะที่เป็นเทพเจ้าสูงสุด (God) เรียกว่า **อปรพพรหม** หรือ **อิศวร**
(ตามคัมภีร์อุปนิษัท)

๓. พรหมันพัฒนาขึ้นมาภายหลังพระพรหมเป็นไปตามลักษณะปรัชญา หรือเป็น
การอธิบายพระพรหมให้เป็นเทพเจ้าหรือสิ่งสูงสุดของทุกชนชั้น

๔. พระพรหมได้รับการบูชาก่อนที่จะเกิดคัมภีร์อุปนิษัท
๕. มีฐานะเป็นเทพเจ้าสูงสุดตามแนวศาสนา
๖. จัดอยู่ในประเภทศาสนาเอกเทวนิยม (ยุคพระเวท)
๗. เป็นเทพเจ้าที่รับช่วงเรื่อง ปชาบดี หรืออติเทวนิยม
๘. โดยมีหลักฐานรับรองที่ว่า เอกเมวอทวิทียัม

๑. ยุคพระเวท * - พหุเทวนิยม = ๓๓๓๘ องค์ เทพเจ้าสำคัญมี ๓๕ องค์ แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม (เทพเจ้าในยุคแรก)

ก. เทพเจ้าประจำท้องฟ้า

ข. เทพเจ้าประจำอากาศ

ค. เทพเจ้าประจำพื้นดิน

- เทพเจ้าได้รับยกย่องว่ามี อำนาจเสมอกัน

๒. ยุคอุปนิษัท - เอกเทวนิยม

พระพรหมมีลักษณะเป็นตัวสำแดง (ปรากฏ) ของพรหมันที่ปรากฏตนเองในสภาพ
สิ่งรับรู้

๓. แม้ศาสนาอื่นอาจจะเชื่อต่างกัน แต่โดยทั่วไปก็ยอมรับเทพเจ้า ๓ องค์

พระพรหม, พระวิษณุ (พระนารายณ์) และพระศิวะ (พระอิศวร)
รวมเรียกว่า **ตรีมูรติ** เป็นหนึ่งเดียว แต่แสดงออก ๓ ด้านเท่านั้น
—ปรมาตมัน

ตรีมูรติหรือตรีเอกภาพ

- พระพรหม = ผู้สร้าง
- พระวิษณุ = ผู้รักษา
- พระศิวะ = ผู้ทำลาย

* ทั้ง ๓ องค์นี้ มีอักษรย่อในภาษานาวาว่า โอม = อะ, อุ, มะ

ความหมาย

- คำว่า อินฺดู เพี้ยนมาจากคำว่า
“สินธุ” “หิณฑู” “อินฺดู” ในที่สุด
- คำว่า อินฺดู แปลว่า ผู้นับถืออิเหนา, ผู้ไม่เบียดเบียน

ชื่อเรียก

๑. ศาสนาตนธรรม - ศาสนาเก่าแก่ หรือศาสนา**นिरันตร**
๒. ไวติกธรรม — ศาสนาที่**เนื่องด้วยพระเวท**
๓. อารยะ - **ประเสริฐ**
๔. พราหมณะ — เป็นศาสนาที่**พัฒนามาอยู่ในยุคกลาง**
๕. ฮินดู - ศาสนา**ยุคใหม่** ใช้**ระบบปรัชญา** ชี้นำ

บ่อเกิด

- พัฒนามาจากศาสนาดีกดำบรรพ์
 - มีหลายระบบ, หลายคัมภีร์, หลายนิกาย ฯลฯ
 - แต่รวมกันได้ เพราะเคารพสิทธิ์
- ไม่มีผู้ก่อตั้ง ไม่มีลัทธิตายตัวและมีความเชื่อที่แตกต่างกันมากมาย
 - มีความเชื่อที่เป็นศูนย์กลางคือ.....

“มีวิญญูณาสากลดวงหนึ่งที่เป็นสารัตถะชั่วนิรันดร์”

(ตรีมูรติ)

ฮินดูตรีมูรติ

ตรีมูรติวิวัฒนาการมาจากวิญญานโลก (พรหมมัน) กำลังสร้าง
กำลังพัฒนาและกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดหย่อน เมื่อถึงที่สุด
รอบหนึ่งซึ่งเรียกว่า “วันของพระพรหม” พระสิวะจะทรงทำลาย
โลกและพระพรหมจะทรงสร้างขึ้นมาใหม่อีกและพระวิษณุจะมา
ปรากฏเพื่อรักษาเพื่อนำและให้แสงสว่างแก่มนุษย์

- พระพรหมทรงสร้างมนุษย์คนแรกชื่อ มนุ
- วรรณะทั้ง 4 ออกมาจาก มนุ (กฏแห่งมนุ)
- กฏแห่งกรรม: ดีมาจากดี ชั่วมาจากชั่ว
- การเวียนว่ายตายเกิด มีวิญญานเป็นอมตะ
- ชีวิตที่มีคุณธรรมเท่านั้นจึงจะเข้าสู่ นิรวาณ

คัมภีร์

๑. คัมภีร์พระเวท ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่เก่าแก่ที่สุด

- เดิมเรียกว่า ฤคเวท

- ภายหลังพราหมณ์รวบรวมเป็นหมวดหมู่เรียกว่า “สัมหิตา”
หรือพระเวท ๔ ไตรเวท

- ต่อมาเกิดขึ้นอีก ๑ พระเวท รวมเป็น ๕ พระเวท หรือสัมหิตา
ได้แก่ :-

ไตรเวท/จตุรเวท

- ก) ฤคเวท - ประพันธ์สรรเสริญเทพเจ้า
- ข) ยชุรเวท - ประพันธ์สำหรับใช้ในพิธีกรรม
- ค) สามเวท - ประพันธ์ที่ว่าบทสวดขับร้อง
- ง) อาถรรพเวท - คาถาอาคมหรือไสยศาสตร์

คัมภีร์พระเวททั้งหมด ชาวฮินดูเชื่อว่าเป็น สุนฺดติ หรืออเปารุษะยะ

สุนฺดติ = สิ่งที่ได้ยินมา

อเปารุษะยะ = สิ่งที่มีได้สร้างขึ้นด้วยมนุษย์

พระเวททั้ง ๔ แต่ละคัมภีร์ต่างก็ประกอบด้วย ๔ ส่วน

๑. มंत्रะ - สดุดีขับร้องและสรรเสริญพระเจ้า

๒. พราหมณะ - อรรถกถาอธิบายความในมंत्रะ

๓. อาร์ณยกะ - อธิบายเพิ่มเติมในพราหมณะ

๔. อุपนิษัท - เน้นปรัชญา

- เป็นคัมภีร์สุดท้าย ของพระเวท

- บางครั้งถูกเรียกว่า เวทান্তะ

ส่วนกัมภีร์ประเภทสัมฤติ = อิติหาสะ

๑) อุปเวท

๒) เวทangk

๓) ภควทกิตา

- มหากาพย์ รามายณะ(การผจญภัยของพระราม)

- มหากาพย์ มหาภารตะ(พี่น้องผู้ยิ่งใหญ่)

“บุคคลสามารถร่างกายได้ แต่ไม่อาจทำวิญญาณได้
ที่สุดของการเกิดคือการตายและที่สุดของการตายคือการเกิด”

๔) มนุษยศาสตร์ กล่าวถึงเรื่องลำดับชีวิต (อาศรม 4)

๑. พรหมจารี

- ๘, ๑๑, ๑๒ ปี
- สายธูร่า, ยัชโฌปวีตะ(พิธีการสวมใส่สายด้ายศักดิ์สิทธิ์)
- ปฏิบัติอยู่ ๑๒ ปี

๒. คฤหัสถะ

- มีครอบครัว

๓. วณปรัสถ์

- ทดลองอยู่ในป่า

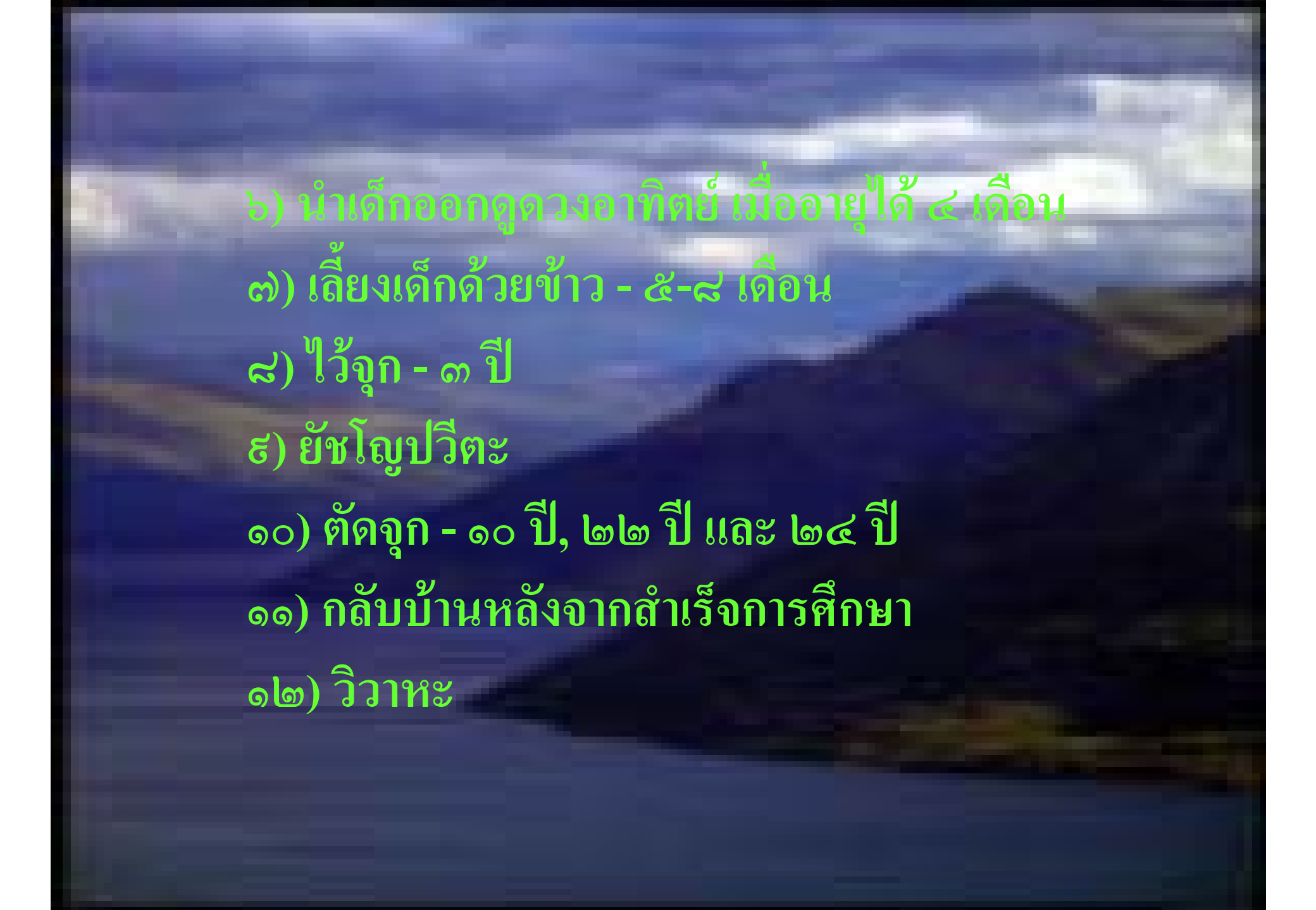
๔. สันยาสี

- ละโลกีย์วิสัย

พิธีกรรมในมนุสาสตร์ = สันตการ

- ๑) ตั้งครรรภ์
- ๒) ทราบว่าตั้งครรรภ์เป็นชาย
- ๓) ตัดผมมารดา เมื่อตั้งครรรภ์ได้ ๔, ๖ และ ๘ เดือน
- ๔) เอน้ำผึ้งแตะที่ลิ้นเด็ก ๓ ครั้ง
- ๕) ตั้งชื่อ เมื่ออายุ ๑๐ หรือ ๑๒ วัน

-
- ๖) นำเด็กออกดูดวงอาทิตย์ เมื่ออายุได้ ๔ เดือน
- ๗) เลี้ยงเด็กด้วยข้าว - ๕-๘ เดือน
- ๘) ไข่จุก - ๓ ปี
- ๙) ยัชโณปวีตะ
- ๑๐) ตัดจุก - ๑๐ ปี, ๒๒ ปี และ ๒๔ ปี
- ๑๑) กลับบ้านหลังจากสำเร็จการศึกษา
- ๑๒) วิवाहे

๕) คัมภีร์ปุราณะและอุปปุราณะ

- เป็นเรื่องราวที่กล่าวถึงเทพเจ้า ๕ ประการ (ลักษณะ)
- โดยสรุป กล่าวถึงพฤติกรรมของพระเจ้า ๓ องค์ : พระพรหม, พระวิษณุ และอิศวร
- มีประโยชน์มากสำหรับการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวทุกชนิดที่เกี่ยวกับเรื่องชีวิตของคนอินเดียโบราณ

๓. คัมภีร์ตันตระ

- เน้นเรื่องเวทมนตร์คาถาหรือไสยศาสตร์
- เดิมเป็นรูปคำสนทนาระหว่างพระศิวะ กับ นางทุรคา ผู้เป็นชานา
- ต่อมาก่อให้เกิดลัทธิศักติบูชาศักดิ์คานุภาพของ เทพเจ้าฝ่ายหญิง
- และต่อมาอีกลัทธิศักติ แบ่งออกเป็น ๒ นิกาย คือ
 - ๑) ทักขิณจาริน - เปิดเผย
 - ๒) วามาจาริน - นิกายลึกลับ

การบรรลุจุดสุดยอดของลัทธินี้ ต้องทำ **ปัญจมการ** คือ

๑. มัชชะ - ต้องคิมน้ำมา

๒. มางสะ - รับประทานเนื้อผสมน้ำมา

๓. มนตรา - สาศยายมนตร์เพื่อเร่งกระตุ้น

๔. มุทรา - สร้างลีลาท่าทางยั่วยวน

๕. ไมถุน - เสพกามกัน

อวตาร

- แปลงร่างมาปราบยุคเข็ญ
- เดิมนั้น ไม่บ่งชี้ว่าเทพเจ้าองค์ใดอวตารมา
เป็นวีรบุรุษ
- แต่ปัจจุบัน พระวิษณุ เท่านั้น

เหตุที่เชื่อเรื่องอวตาร

- ๑) ต้องการให้เทพเจ้าของตนเองยิ่งใหญ่กว่าใคร
- ๒) รวบรวมวีรบุรุษและเทพเจ้ามากมายให้เป็นเรื่องเดียวกัน

อายุของโลก

ชาวฮินดูเชื่อว่าโลกเป็นส่วนหนึ่งของขบวนการที่ไม่มีเบื้องต้น
และเบื้องปลายเป็นวงกลม (วัน-คืนของพระพรหม=45 ล้านปี)

กัลป์ = ๔ ยุค = มหายุค ๑ กัลป์ = ๔,๓๒๐,๐๐๐ ปี

๑. กฤตยुค = สัตยยุค

๒. ไตรคายุค

๓. ทวาปยุค

๔. กลียุค

- (1 กัลป์เปรียบได้กับบ่อว่างเปล่ากว้าง 1 ไมล์และลึก 1 ไมล์เต็มไปด้วยเส้นผม
บาง เส้นผม 1 เส้น จะถูกนำออกไป ทุกๆ 100 ปีจนหมด)

• ความหมายก็คือพวกเขาเชื่อว่าโลกนี้ได้มีมาแล้วและจะมีตลอดไป

นิกายของศาสนาฮินดู

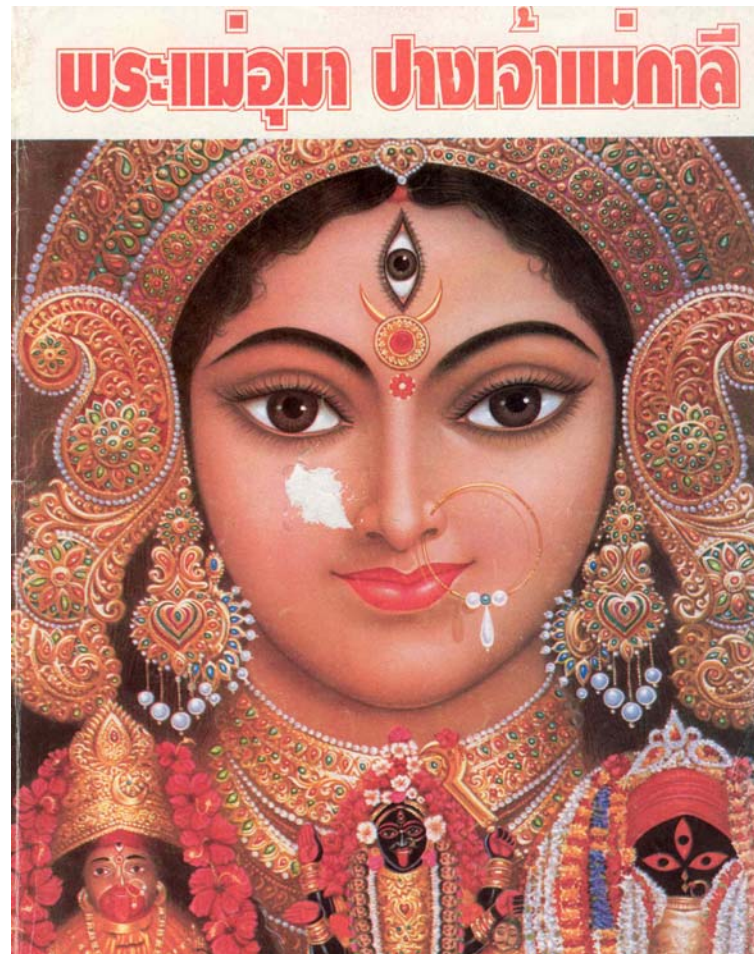
๑) หลักตรีมูรติ

- นิกายไวษณะ เทพเจ้าแห่งความสงบและกาลเวลา
- นิกายไศวะ เทพเจ้าแห่งเพลงและการรักษาพยาบาล

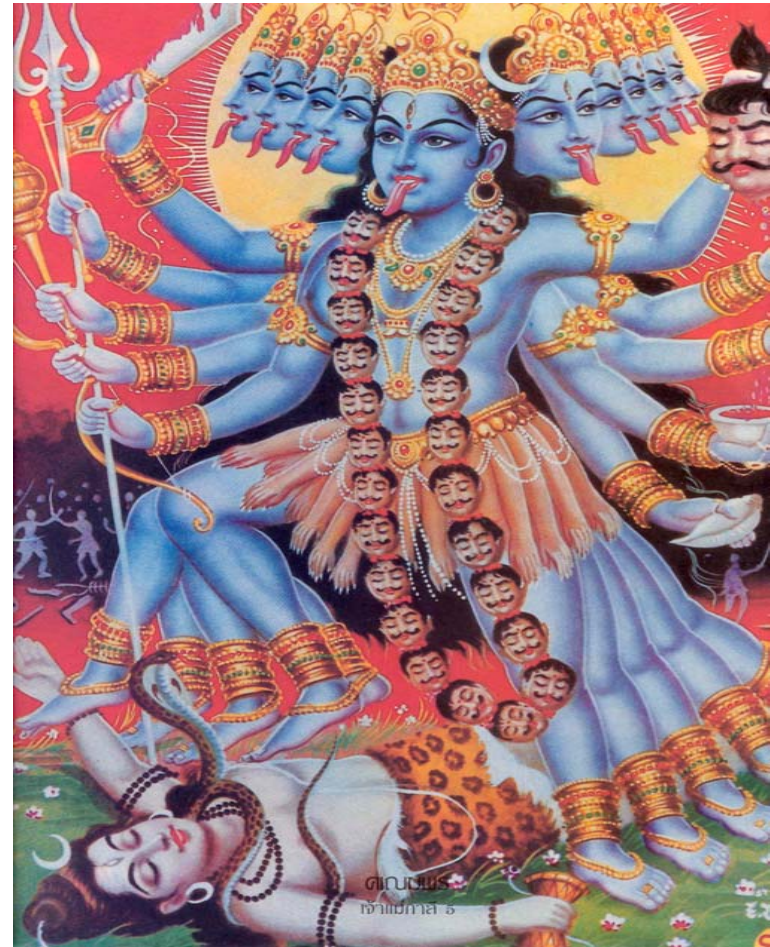
๒) ลัทธิศักติ - บูชามเหสีของเทพเจ้าทั้ง ๓

- ทูรคา เทพมารดา

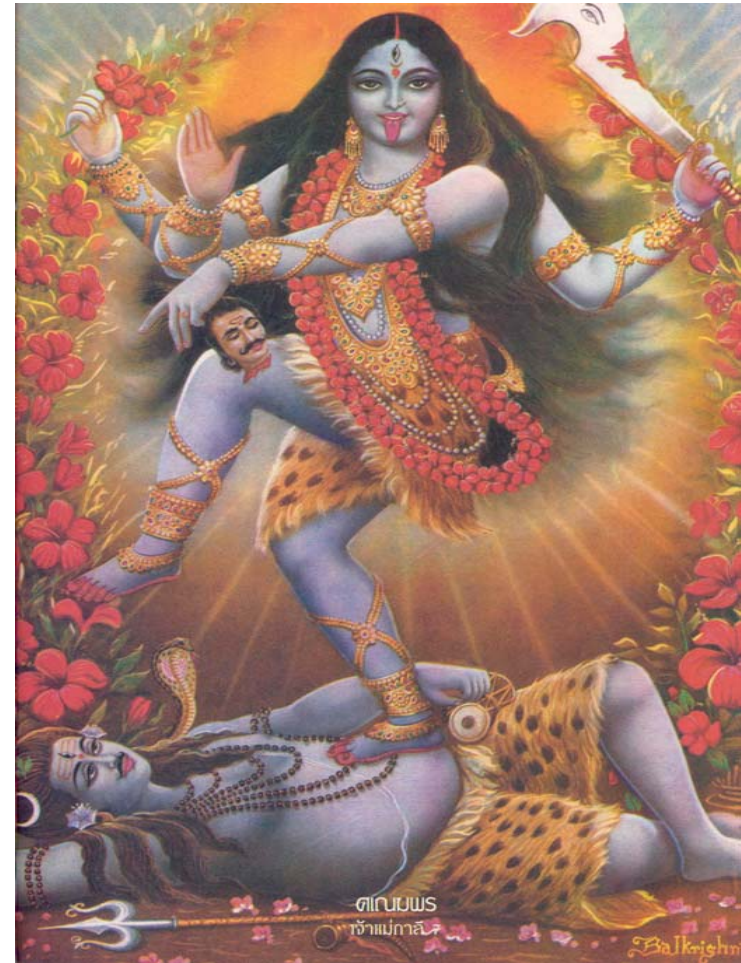
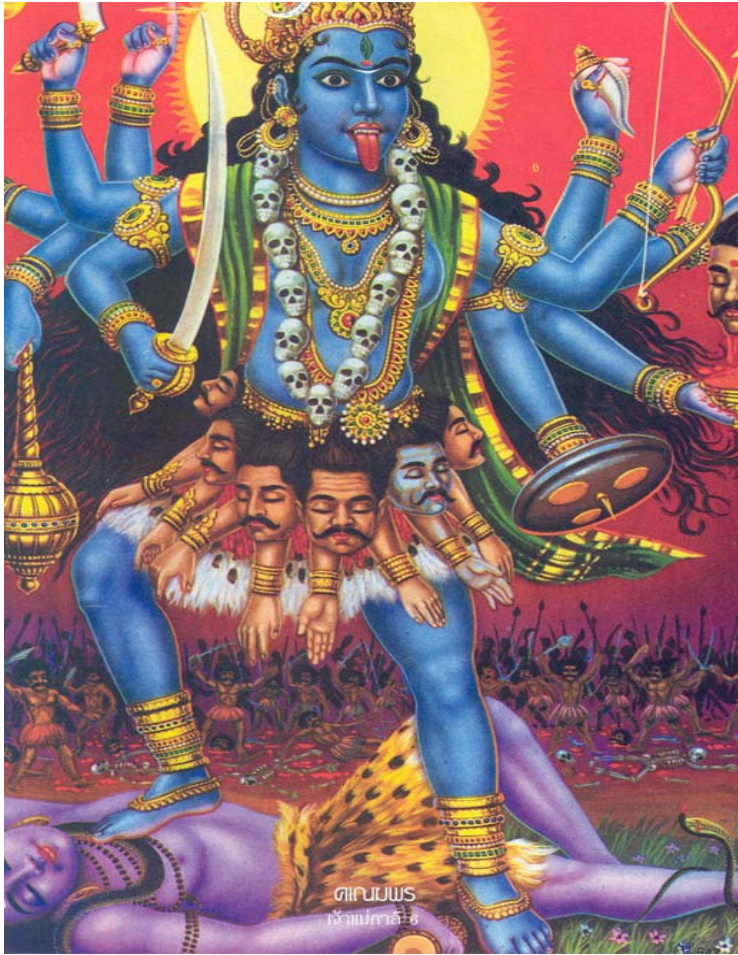
ปางต่างๆของพระแม่อุมา

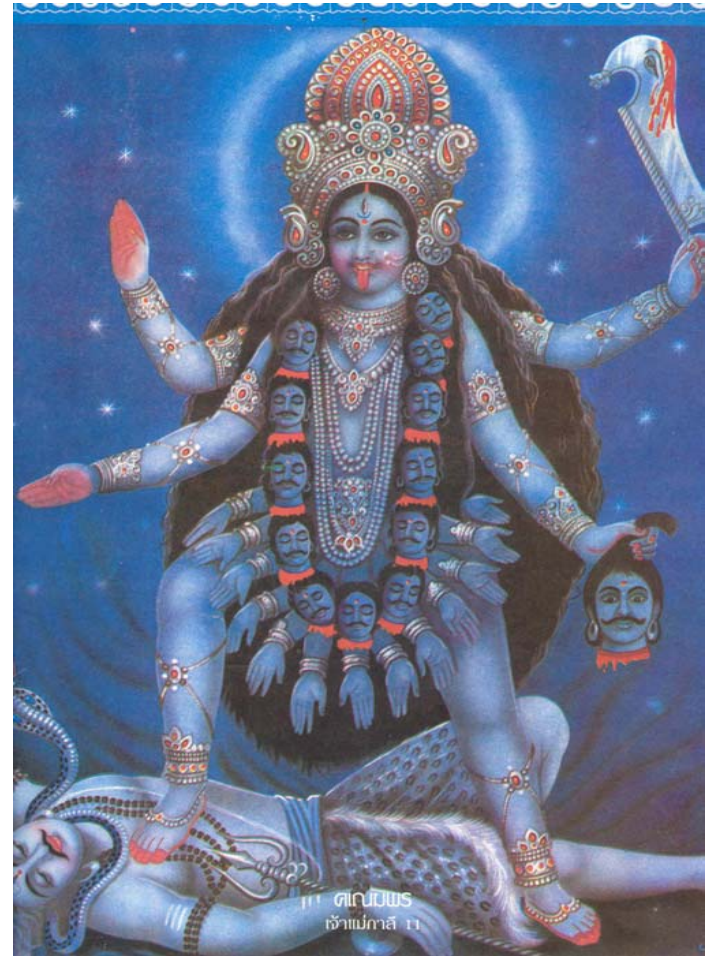

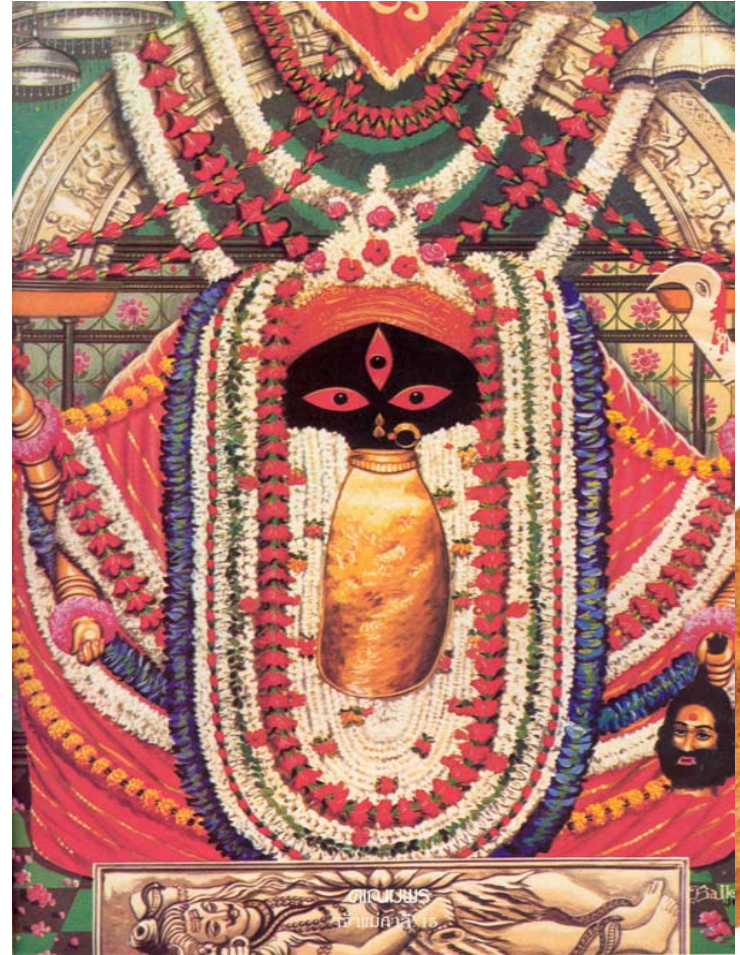
தருமபெருமான்
சுவாமிநாதர்

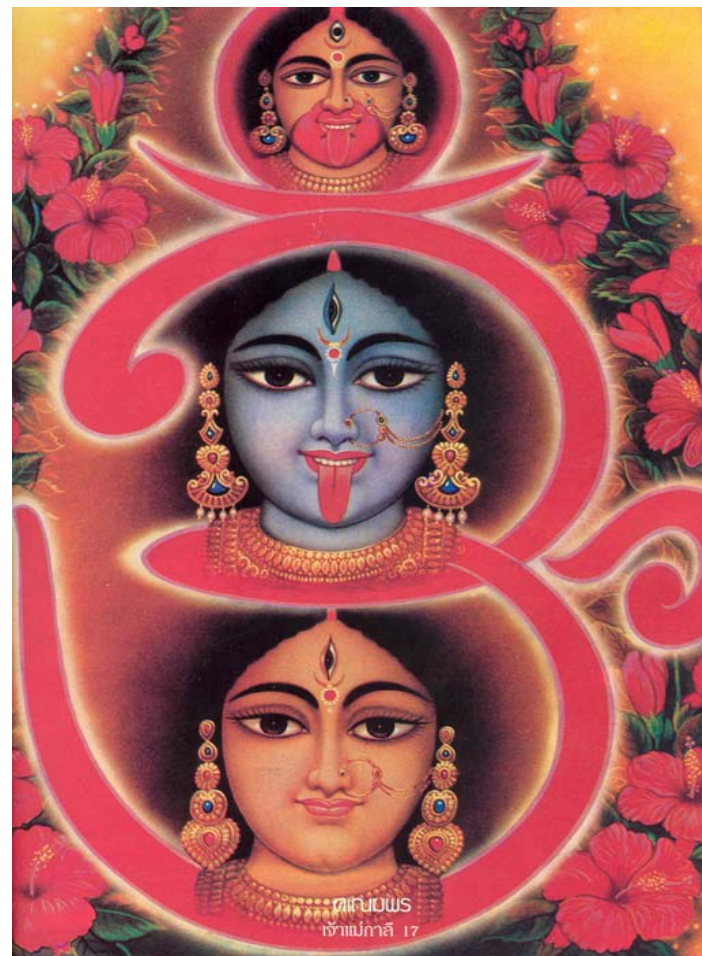

จารีตของศาสนาฮินดูกับประเพณีไทย

- เกือบ ๖๐% แทรกอยู่ในพุทธศาสนา
- มีทั้งพิธีราษฎร์และหลวง
- เป็นพิธีที่ถูกดัดแปลงให้เหมาะสมกับไทย

“ความตายไม่ใช่อะไรอื่นนอกจากความหลับและการลืม”

มหาตมะ คานธี